

naredil pogodbo in sicer tako, da odkupi hranilno knjižico za 80 do 85% na mesečne obroke po 1000 Din. S samozavestnim nastopom je imel tudi veliko uspeha. Na ta način je nakupil več hranilnih knjižic, katerih znesek presega 100.000 Din. Izvabljen knjižice pa je takoj prodal za 50% in denar porabil za sebe. Ker se pogodbi ni držal, so ga ogoljufani prijavili sodišču. Ko je Konrad Čeh zvedel, da je prišla njegova goljufija s hranilnimi knjižicami na dan in da je uvedena proti njemu sodna preiskava, je zapustil svojo službo pri okrajnem načelstvu in izginil neznano kam, pustivši v Ptujcu razne nepravne dolgove.

Ustrelil se je v Celju v svoji sobi 35letni Franc Česen, poslovodja celjske tvrde Hönigmann. Zapustil je pismo, v katerem pravi, da si je vzel življenje radi živčne in želodčne bolezni.

Vlomilski plen iz trgovine. V noči je bilo v Celju z vitrihom iz ulice vlomljeno v trgovino Davorina Goloba. Še neodkriti storilci so odnesli manufakturnega blaga za 38.000 Din.

Radi vloma 5000 Din škode. V Stopercih pri Rogatcu so vdrli neznanci s kramponom v izložbeno okno trgovine Marka Tacerja. Vlomilci so odnesli razno blago ter lovske puške. Skupna škoda znaša 5000 Din.

Smrten zaključek prepira med bratoma. V vasi Bregansko selo na meji med savsko in dravsko banovino ob robu Gorjanec je prišlo do prepira med bratoma Antonom in Andrejem Godec. Trije bratje živijo na domu in so si služili kruh kot aparji. Usodnega dne je starejši brat naročil mlajšemu, naj najme vozniške, ki bodo vozili apno. Voznikov mlajši brat ni dobil in radi tega je došlo do spora. Radi grožnje iz ust starejšega je pograbil mlajši sekuro in je udaril starejšega po glavi. Težko ranjenega so prepeljali v bolnico v Brežice, kjer je kmalu umrl.

V smrtno nevarnem stanju prepeljan v bolnico. V št. Jurju pod Kumnom je za-

bodel v sporu radi dekleta Hinko Gorišek 26letnega hlapca Jakoba Lovača dvakrat v trebuh in mu je prerezal obkraj želodec. Zabodena so prepeljali v brezupnem stanju v ljubljansko bolnico.

Deset pisem v mapi

in najrazličnejše izdelave, tudi prav fine ter okrašene z rožami dobite v Cirilovih prodajalnah Maribor in Ptuj.

Izpred sodišča.

Obsojen, ker je izrabljaj brezposelne. Dne 4. decembra je bil v Mariboru obsojen na eno leto in dva meseca ječe 28letni delavec Franc Knezar s Pobrežja pri Mariboru. Omenjeni je izjavil od 12 oseb znesek od 60 do 200 Din pod obljubo, da bo brezposelnim preskrbel delo, česar pa ni storil.

Obsojena radi poskusa razpečavanja ponarejenih 50dinarskih kovancev. Mariborsko sodišče je obsodilo 26letnega delavca Ivana Klariča iz Jurjevskega vrha na 10 mesecev in 25 dni zapora, 23letnega delavca Jožefa Hernaha z Jurjevskega vrha na tri mesece radi poskusa razpečavanja ponarejenih 50dinarskih kovancev, katere sta skušala letos aprila spraviti v promet v okolici Spičnika ob severni meji.

Ročne tiskarne

manjše in večje, z blazinico z barvo kupite v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in Ptujcu.

Slovenska Krajina.

Nevarnost Mure. Vsi kraji ob Muri so podvrženi ob povodnjih večjim ali manjšim škodam. Mura v svojem toku ne prizanaša prav nič polju niti travnikom in gozdom. To se jasno vidi, zlasti v zgornjem delu, to je v bližini Dokležovja, kjer je prizadet tudi štajerski kraj Veržej. Večno menjavanje glavne struge v Muri (voda namreč prinaša s seboj ogromne količine rečnega prodca in proda) povzročata, da

Oglas je registr. pod št. 1753 od 17. XII 1935.

je sedaj ta, sedaj ona stran v nevarnosti. To se posebno opaža nad veržejskim mostom. Med lesenim in železniškim veržejskim mostom se je struga vsled ogromne količine betonskih kvadrov kakor tudi množine fašin ustalila, ni pa še to doseženo nižje in višje od obeh mostov. Mura je sedaj nekoliko nad Veržejem prav občutno postala nevarna. Pred leti je bila nad tem mestu še stara zgradba, ki je varovala obrežje pred divjimi valovi reke. Toda ta zgradba je sedaj skoro popolnoma uničena. Obstojta pa nevarnost, da reka obrežje sploh izpodje. Če bi se pa to zgodilo, bi se Mura izlila v staro strugo, ki še ni popolnoma zarastla, in bi se tako lahko povzročila ogromna škoda, škoda več milijonov. Glavna struga reke je sedaj od te stare struge oddaljena še samo nekaj metrov, cirka 7. Nevarnost pa ni samo v tem, da se Mura izlije v staro strugo, temveč tudi v tem, da kakor hitro se Mura preusmeri, se vsa ogromna količina vode izlije v stranski Murin rokav, to je v Murico, ki pa teče sedaj skozi most na tiru banovinske ceste Dokležovje—Veržej in prav tako tudi skozi železniški most, ki je le nekaj 10 metrov oddaljen od glavnega železniškega mosta čez Muro. S tem bi bila železniška proga v veliki nevarnosti in bi se promet moral brez-

Najmanjša francoska vas

Najmanjša francoska vas je Mortaux, nekoliko kilometrov od Chautonta v slikovitem okrožju Haute Marne. Njeno prebivalstvo sestoji — iz treh oseb, namreč matere z odraslim sinom in 16 letnega dekleta. V volilnem seznamu Mortauxa je zapisanih pet volilcev, toda štirje izmed teh ne prebivajo tam. Edini volilec, ki res tu stanuje, odločuje vse. Je član občinskega sveta, a ker drugi člani ne prihajajo k »sejam«, jih mora opravljati sam. Upravlja tudi občinske finance in izkaz za preteklo leto je pokazal, da je imelo to gospodarstvo 956 dohodkov in 950 frankov izdatkov. Mortaux ima

Petančič Davorin:

Svete gore.

Povest.

»Grunt! Isti grunt!« se je trgalo začudenje iz Janeza.

»Če se ti ne bo kaj huđega zgodilo!«

»Nič se ne boj, volkov letos ne bo, ko je mila zima. Z Bogom, Lenčka!«

»Z Bogom, Janez!« Požrla je solze in strmela za njim, ki je izginjal v silen vihar in snežni metež, ki se je vnel v Gorah. Bučalo je, da so zvenčale šipe v oknih in da je mukala živina v hlevu.

»Ubogi Janez!« Bila je pa ponosna nanj, ker je bil pogumen.

Župan je mencial, možje so menciali.

»Mi moramo. Ni radi nas. Grof, sam grof hoče...« Kvasil je dalje in nič povedal koga.

Dekan je vedel, pa se ni izdal. Naredil se je sitnega in delal na vse kriplje pri mizi in pisal. Čez čas je zaškripal stol in gospod je stal pred čredo mož.

»Koga hočete? Mene? Pa k čemu le? Kaj pisati ne znate? Pisarja si vzamite!«

Možje so osupnili in se gledali.

»Ti povej!« je dregnil župan svojega soseda in tako je šlo po vrsti do zadnjega.

40

»Ti povej!«

»Ste ob pamet vi ali jaz? Možje, zinite, če imate kaj! Če nič, pa pojdite! Danes ni praznik, je delaven dan. Ali niste slišali včeraj, da bo šele čez teden dni nedelja.«

»Ja-ja-neza!« se je ojunačil župan in se oddahnil, kakor da bi sod na voz zavalil.

»Hlapca mojega na posodo? Da vam bo sneg kidal z gnojišča? Ali kaj?«

»H grofu mora!« je šlo županu še vedno rodo iz ust.

»A? Ná, zdaj pa vem. Hvala Bogu! No, če ste sklenili, naj pa bo.«

»Pa kje je?«

»Na hlevu menda ne, ko je že poldne.«

»Da je odšel, je Meta povedala. Na božjo pot, da je šel. Ni vedela prav, če na Kalobje ali k Majki Bistrički na Hrvaškem.«

»Kaj jaz vem! Moj hlapec gre, kamor hoče. Vaši pa drugače.«

Spodaj so čakali biriči s kolci.

»Vse smo premetali, pa ga ni.«

Imeli so hitro posvet.

»Tako na Gore!« in biriči so se vzpeli v hrib, ki se je še belil v dnevno.

Lojze je sekal drvo na tnalu in žvižgal.

»Ne zameri, mladi gospodar. Ali si kaj videl Janeza? Je bil na gostiji?«

Tiskovine za likvidacijo kmet- skih dolgov.

Potrđilo (novo), ki ga občine izdajajo, je že izšlo. — Obvestilo dolžnikom, ki ga morajo zavodi poslati dolžnikom, uredba (besedilo), že imamo na zalogi, pravilnik, ki so splošno potrebni. Naročila sprejema

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru in v Ptuj.

pogojno prekiniti za dalje časa, kar bi pa bilo za naše gospodarstvo v Slovenski krajini veljanska škoda, saj je železniška zveza Murska Sobota—Ljutomer skoro poleg lendavske železnice izključna železniška zveza, ker je lendavska železnica radi preodaljenosti skoro preveč odročna za večji del dolnje Slovenske krajine. Zato je nujno potrebno, da se na tem delu izvršijo potrebna regulacijska dela v obrambo posestev in radi važnih prometnih žil, ki so sedaj v nevarnosti. S prodorom reke v staro strugo bi pa postalo ogromno travnikov za dalje časa neuporabnih in bi tako trpeli mnogi posestniki škodo in tudi njive v bližini bi postale žrtve rečnih valov.

Goričko. Naša goriška železnica ima ime »Mariska«, ker se ji pač nikdar ne mudi. Ne vemo, kdo je predlagal vozni red za ta vlak, samo to vemo, da sedanji vozni red ne služi ljudstvu, ampak kvečjemu gostilničarjem v Soboti. Vlak odhaja iz Sobote ob 4.30 uri in to skoraj vedno le s tremi osebami, namreč z vlakovodjem, kurjačem in sprevoznikom. Tudi ne vemo, kaj da bi kdo iskal tako zgodaj na Goričkem. Ob 1/8. uri se vrne v Soboto in odhaja drugič ob 15. uri in se vrne ob 18. uri navadno zopet prazen, ker pač ponoči nima nihče ničesar iskati v Soboti. Ljudje pridejo zjutraj ob 1/8. uri v Soboto in ko opravijo svoje posle na sodišču, trgovini ali kje drugje, bi radi šli domov, a čakati morajo do 15. ure in to seveda v gostilni. Vlak ob 15. uri je vedno dobro zaseden, a največkrat je čuden vzrok, ko so vsi razgreti od alkohola in preklinjanje in prepisali se kar vrstijo. Svoj čas smo imeli tri pare vlakov, če bi dobili to nazaj, bi bili zadovoljni, a s sedanjim voznim redom pa

res nihče ni zadovoljen. Pri nas se vozni red lahko vsak čas spremeni, ker nimamo itak važnih zvez. Direkcijo prosimo, da uredi sledeči vozni red: Vlak naj »prenečuje« na Hodošu, ob 1/8. uri naj pride v Soboto, ob 1/11. naj odhaja iz Sobote ob 1/14. se naj vrne in ima zvezo z vlakom proti Mariboru in ob 1/18. naj gre na Hodoš spat, kamor bi prišel okrog 7. ure zvečer. To bi bil vozni red za nas. Treba bi bilo zgraditi le kurilnico na Hodošu, kar je bilo že svoj čas v načrtu, pa so baje nalašč pretirani proračun sestavili, da ja ne bi gradili kurilnice. Vlak je menda tu zaradi ljudstva, ne pa ljudstvo zaradi vlaka. Oblast zgani se in nam pomagaj!

Gornja Lendava. Delavci so se vrnili iz Belja in državnih posestev. Zasluzek je prav majhen. Ena obleka, par čevljev, še kakšen jopič in dve vreči moke in ne ostane nič več. Šest mesecev so delali, trpeli na telesu in večina še na duši, pa so se vrnili domov na počitek in okrepčilo pri starših. Pripovedujejo, da je tudi med nje zahajal komunističen duh in precej škodoval našim sicer dobrim fantom. Sedaj pozivamo vse merodajne činitele, da za prihodnje leto preskrbijo malo boljše mesto, kar se tiče stanovanja, plače in nedeljskega dela. Ko se je g. minister dr. Krek mudil pri nas, nam je obljubil, da se bo zavzel v Belgradu za naše delavstvo, zato upamo, da bo prihodnje leto več reda, pravice in večji zasluzek, saj so to državna posestva, ki morajo kot prva pokazati socialno skrb in ljubezen do svojih najrevnejših delavcev. Cerkvene oblasti pa naj preskrbijo duhovnika,

da bo živel nekaj časa med njimi in jim pomagal v verskem oziru. Iz Francije pa jih letos prav malo prihaja domov, pač pa vsak teden odhajajo tja, tudi sedaj na zimo. — Občinski urad se seli v hišo g. Kührarja, ker je popolnoma prav in lepo, ker je sedaj vsaj blizu cerkve in tako vsem občanom pri roki. — Še nekaj zanimivega se je zgodilo pri nas na državni praznik 1. decembra. Med tem, ko se je vršila služba božja, pri kateri je bilo veliko ljudi in vse naše šole, so vozili gnojnico na njivo poleg cerkve. — Kdor se želi na novo naročiti na »Slovenskega gospodarja«, se lahko priglasí pri g. kaplanu Škrabanu, on bo potem skupno naročil za novo leto.

»Hvaljen Jezus!« Nekli mladi luteranski učitelj, kate- nosi na hlačah še šolski prah, je na neki šoli, kjer je večina otrok luteranov, razlagal nastanek pozdrava »Hvaljen Jezus!« (tukaj katoličani le tako pozdravljajo). Takole je to razložil: V neki vasi so katoličani nekoč sklenili, luterane nabiti. Napad naj bi bil ponoči. Da pa ne bi prišlo do pomote, da bi katoličani v temi udarili po katoličanu, so se domenili, da bodo govorili besede »Hvaljen Jezus!« in če dobijo odgovor »Na vekomaj. Amene« bodo vedeli, da je katoličan. In od tistih dob se je to razširilo kot pozdrav. To je govoril v razredu vpričo luteranskih in katoliških otrok. Menda se je hotel ponorčevati iz tega pozdrava, vsaj katoliški otroci so to tako razumeli. Ta učitelj se večkrat tako spozabi. Opozarjamo oblast, da posveti takim nestrpnem malo več pažnje!

Kako smo zgubili toliko slovenskega ozemlja.

(Piše star slovenski učitelj.)

Leta 1889 je krščansko-socialni voditelj, poslanec knez Lichtenstein v avstr. parlamentu predložil načrt šolskega zakona, po katerem bi moral imeti pri vsakem šolskem odboru tudi župnik več vpliva na razvoj in na učni jezik v šoli. Proti temu zakonu so bili liberalni Nemci in Lahi ter poleg teh tudi Mladočehi, ki so bili organizacija liberalnega mišljenja med Čehi ter njim je bil verski pouk silno zopern. Mladočehi, ki so se od konservativnih Staročehov ločili, kakor so se

pri nas ločili liberalci in naprednjaki od krščanske slovenske stranke, so bili tudi nasprotniki duhovnikov ter so imeli ostre napadalne govore proti cerkvi in proti Lichtensteinovemu šolskemu zakonu, da je propadel.

Vpliv liberalizma na slovensko ljudstvo je bil tudi v narodnostnem oziru jako usoden. Samo tam, kjer so se ljudje držali svojega duhovnega pastirja, so še ostale slovenske korenine in slovenski stebri, ki se niso dali premakniti, če tudi

Lojz je kar uganil, kaj hočejo z Janezom.
»Ne, ni ga bilo. Povabljen je bil, pa ni prišel.«
Iskali so vseeno po hiši in hlevu. Iskanje je bilo zastoj. Vrnili so se brez Janeza.
Župan je rohnel, kakor nor:
»Za nič ste vsi skupaj. Ne znate loviti.«
»Kako bi ga vlovili, če ga pa ni nikjer!«
Župan se je hrustil:
»Da ga bom dobil v roke, vam rečem. Če ne verjamete, pa nič!«
Razpisal je nagrado na živega Janeza, farovškega hlapca.

Izdaja.

Večerilo se je lepo in mraz je popuščal. Lenčka se je napravila za pot in se skrbno zavila z veliko ruto.

»Mara, nič ne povej drugim, kam sem šla. Reci, da ne veš.«

Mara ji je zavezovala ruto in popravljala, pa odvrnila:

»Veš, Tončka ne sme nič vedeti, ker je Pavletova sestra.«

Lenčka se je udarila po čelu:

»Pa nisem prišla prej na to? Kaj smo kaj govorile vpričo nje!«

»Lenčka, meni se tako zdi, da je Pavletovo delo, da mora Janez v vojake.«

Lenčka se je zavzela in sklenila roke proti njej:

»Beži, na! Misliš?«

»Na gostiji se je izdal! Pojdi zdaj, da ne bo prekesno, pa pazi, da te kdo ne vidi! Svetilko si vzela? Na Javorju zavij na stran, da ne boš mimo Preskarjev šla. Pomolzla bom že sama.«

Lenčka je vzela košarico v roko in hitela. V sredi gozda na Javorju si je mislila.

»Zdaj sem pa dobra!« Kar je zaslišala zvonjenje verige in neko drsanje, potem pa človeški glas.

Prisluhnila je.

»Živina je!« Zagazila je v celec na globoko, da da bi se umaknila živini in očem.

»Poženi, da pridemo na breg!«

Lenčka je prepoznala glas:

»Jezus, Preskarjevi so!«

Vola sta težko sopla in se ustavljala. Pavle je gonil, stari pa je obračal drevo vzadaj, da se ne bi zadelo.

Lenčka se je tiščala k deblu in s strahom čakala, da so prepeljali mimo, potem pa nadaljevala pot. Ko je dosegla obronek, je začela šteti debela dreves... Pri desetem se je ustavila in prižgala svetilko.

»Janez!« je zaklicala polglasno.

»Janez!« je ponovila glasneje, a še ni dobila odgovora.

»Janez!« je zakričala, da jo je prestrašil lasten glas.

svojo kapelo in star grad. V kapeli je služba božja dvakrat na leto. Opravlja jo duhoven iz sosedne vasi.

Praktični Japonci

Japonski listi poročajo o novi metodi za pridobivanje svile. Po tej metodi polože sviloprejkice, čim pričnejo izločevati svilne niti, na posebne deske, jim ob robovih vključijo slahoten električni tok, tako da živali ne dobe več mirnega prostorčka za svojo prejo in morajo neprestano potovati sem in tja. Po vsej površini deske se odlaga pri tem v dolgih, tankih listih svilni sok. Po novi metodi je mogoče pridobivati svilo v treh namesto v sedmih do osmih dneh kakor dosedaj.